

ฉบับที่ 6/2545

ภาวะเศรษฐกิจและการเงินภาคเหนือ ไตรมาสแรก ปี 2545

เศรษฐกิจการเงินภาคเหนือไตรมาสแรกปี 2545 ขยายตัวดีขึ้นเล็กน้อยจากไตรมาส 4 ปี 2544 โดยมีปัจจัยบวกที่สำคัญคือ รายได้เกษตรกรเพิ่มขึ้น ภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการที่ขยายตัว ประกอบกับมาตรการกระตุ้นการใช้จ่ายภาครัฐ รวมทั้งอัตราดอกเบี้ยที่อยู่ในระดับต่ำ ส่งผลให้การใช้จ่ายและการลงทุนภาคเอกชนมีแนวโน้มที่ดีขึ้น สอดคล้องกับความเชื่อมั่นของผู้บริโภคและนักธุรกิจที่ปรับตัวดีขึ้น ขณะที่ภาคการเงิน สินเชื่อโดยรวมยังคงลดลง เนื่องจากมีการโอนสินเชื่อไปบริหารยังส่วนกลางและธนาคารพาณิชย์ระมัดระวังการให้สินเชื่อ อย่างไรก็ตาม ธนาคารพาณิชย์ก็มีการให้สินเชื่อบางประเภทเพิ่มขึ้น เช่น สินเชื่อที่อยู่อาศัย และสินเชื่ออุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องเนื่องทางการเกษตร โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ภาคเกษตร ผลผลิตพืชสำคัญในภาคเหนือที่ออกสู่ตลาดในช่วงไตรมาสแรกปี 2545 ลดลงจากระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 1.9 ที่สำคัญคือผลผลิตมันสำปะหลัง ข้าวนาปรัง กระเทียม และหอมหัวใหญ่ ลดลงจากระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 9.3, 4.9, 3.5 และ 2.4 ตามลำดับ จากภาวะอากาศไม่เอื้ออำนวย ขณะที่ผลผลิตอ้อยโรงงานเพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 4.1 เนื่องจากไม่ประสบความเสียหายจากโรคพืชดังเช่นปีก่อน ด้านภาพรวมราคารับซื้อผลผลิตโดยรวมในไตรมาสแรกปี 2545 เพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 6.5 โดยราคารับซื้อมันสำปะหลัง กระเทียม และข้าวนาปรังเพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 73.6, 43.6 และ 8.7 ตามลำดับ จากปริมาณผลผลิตที่ลดลง ขณะที่ราคาอ้อยลดลงจากระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 18.7 จากราคาน้ำตาลในตลาดโลก ภาพรวมราคาที่สูงขึ้นส่งผลให้รายได้เกษตรกรในช่วงไตรมาสแรกปี 2545 เพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 4.5

2. ภาคอุตสาหกรรม ขยายตัวเป็นไตรมาสแรกหลังจากหดตัวต่อเนื่องมาตั้งแต่ไตรมาสแรกปี 2544 โดยการผลิตน้ำตาลเพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 24.6 ตามปริมาณอ้อยที่เพิ่มขึ้น ส่วนการผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์เพิ่มขึ้นตามอุปสงค์ของประเทศคู่ค้าสำคัญที่ภาวะเศรษฐกิจเริ่มฟื้นตัว นอกจากนี้ การผลิตสิ่งทอเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.4 จากความต้องการภายในประเทศที่สูงขึ้น

3. ภาคบริการ ขยายตัวเมื่อเทียบกับระยะเดียวกันปีก่อน จากเครื่องชี้ภาคบริการสำคัญ ได้แก่ ภาษีมูลค่าเพิ่มของธุรกิจโรงแรมและภัตตาคารที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.7 และราคาห้องพักเฉลี่ยที่สูงขึ้นร้อยละ 5.7 จากโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวของภาครัฐ ประกอบกับผู้ประกอบการปรับกลยุทธ์ทางธุรกิจ ส่งผลให้จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศขยายตัวอย่างไรก็ตามจำนวนผู้โดยสารผ่านท่าอากาศยานยังคงลดลงต่อเนื่องจากการปรับราคาตั๋วโดยสารภายในประเทศ

4. การใช้จ่ายภาคเอกชน เร่งตัวขึ้นจากไตรมาสก่อน เนื่องจากได้รับผลดีจากรายได้เกษตรกรรมเพิ่มขึ้น รวมถึงการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการซึ่งเป็นรายได้หลักของภาคเหนือ ประกอบกับอัตราดอกเบี้ยที่อยู่ในระดับต่ำ มาตรการทางการคลังและการส่งเสริมการขายของภาคเอกชน ส่งผลให้ปริมาณจดทะเบียนรถยนต์และรถจักรยานยนต์เพิ่มขึ้นจากรยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 37.9 และ 30.6 ตามลำดับ เร่งตัวขึ้นเมื่อเทียบกับที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 11.3 และ 13.6 ไตรมาสก่อน ขณะที่การจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มใกล้เคียงกับระยะเดียวกันปีก่อน

5. การลงทุนภาคเอกชน ขยายตัวเมื่อเทียบกับระยะเดียวกันปีก่อน โดยเฉพาะการลงทุนเพื่อการผลิต โรงงานอุตสาหกรรมตั้งใหม่มีจำนวน 169 ราย เพิ่มขึ้นเทียบกับจำนวน 135 ราย ระยะเดียวกันปีก่อน และเงินลงทุนเพิ่มขึ้นกว่า 3 เท่าตัว ส่วนใหญ่เป็นการลงทุนในอุตสาหกรรมโรงสีและอบเมล็ดพืช ผลิตภัณฑ์พลาสติกผสมเสร็จ พืชผักแช่แข็ง และซ่อมรถยนต์ ขณะที่การลงทุนเพื่อการส่งออกยังคงเบาบาง โครงการที่ได้รับอนุมัติส่งเสริมการลงทุนมีจำนวน 9 โครงการ ลดลงเทียบกับจำนวน 16 โครงการ ระยะเดียวกันปีก่อน และเงินลงทุนลดลงร้อยละ 63.2 สำหรับการก่อสร้างภาคเอกชนยังขยายตัวต่อเนื่อง โดยพื้นที่ได้รับอนุญาตก่อสร้างในเขตเทศบาลเพิ่มขึ้นจากรยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 46.0 เพิ่มขึ้นมากในประเภทที่อยู่อาศัย และประเภทบริการและขนส่ง ร้อยละ 21.6 และ 21.0 ตามลำดับ

6. การใช้จ่ายภาครัฐ ยังคงเร่งตัวอย่างต่อเนื่อง โดยเพิ่มขึ้นจากรยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 23.6 ตามการเร่งรัดเบิกจ่ายของรัฐเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจตั้งแต่ต้นปีงบประมาณ รายจ่ายที่สำคัญ ได้แก่ รายจ่ายลงทุนที่เพิ่มขึ้นทั้งในรายจ่ายหมวดค่าครุภัณฑ์ และหมวดเงินอุดหนุนที่จ่ายให้องค์กรบริหารส่วนตำบล สถานศึกษา และให้นักศึกษากู้ยืมเพื่อการศึกษา ทางด้านรายได้เพิ่มขึ้นจากรยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 18.3 จากการเพิ่มขึ้นของภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและนิติบุคคลที่เพิ่มขึ้น ส่งผลให้ดุลเงินในงบประมาณขาดดุล 31,714.1 ล้านบาท เพิ่มขึ้นเทียบกับที่ขาดดุล 25,538.1 ล้านบาท ระยะเดียวกันปีก่อน

7. การค้าต่างประเทศ มูลค่าการส่งออกในไตรมาสแรกนี้ เพิ่มขึ้นจากรยะเดียวกันร้อยละ 14.7 เป็น 343.8 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. จากความต้องการเครื่องใช้ไฟฟ้าและสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศคู่ค้าสำคัญ เช่น สหรัฐอเมริกาเพิ่มขึ้น ส่วนหนึ่งจากการฟื้นตัวของเศรษฐกิจของประเทศสหรัฐอเมริกาและประชาชนในอเมริกาดำเนินการเดินทางท่องเที่ยวลงหลังเกิดเหตุวินาศกรรม ประกอบกับใกล้การแข่งขันฟุตบอลโลกในช่วงกลางปี 2545 ทำให้ความต้องการเครื่องใช้ไฟฟ้าและเครื่องใช้ในครัวเรือนเพิ่มขึ้น ขณะที่มูลค่าการนำเข้าลดลงจากรยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 27.2 เหลือ 218.6 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. เนื่องจากผู้ผลิตส่วนใหญ่ในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือเปลี่ยนมาใช้วัตถุดิบในประเทศมากขึ้น จากเดิมที่ใช้วัตถุดิบในประเทศประมาณร้อยละ 3 ของปริมาณวัตถุดิบทั้งหมด เป็นประมาณร้อยละ 20 เพราะราคาต่ำกว่าและมีคุณภาพ

ใกล้เคียงกัน ส่งผลให้ดุลการค้าเกินดุล 125.2 ล้านดอลลาร์ สรอ. เทียบกับที่ขาดดุล 0.4 ล้านดอลลาร์ สรอ. ระยะเวลาเดียวกันปีก่อน

8. ระดับราคา ช่วงไตรมาสแรกปี 2545 ราคาสินค้าโดยรวมไม่เปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน โดยราคาสินค้าในหมวดอาหารและเครื่องดื่มสูงขึ้นร้อยละ 0.3 ตามปริมาณผลผลิตที่ลดลงจากภาวะอากาศไม่เอื้ออำนวย ขณะที่ราคาสินค้าในหมวดที่มีโชอาหารและเครื่องดื่มลดลงจากระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 0.2 เนื่องจากราคาน้ำมันเชื้อเพลิงในช่วงเดือนมกราคม-กุมภาพันธ์ 2545 ลดลง

9. ภาคการเงิน สินเชื่อของสาขาธนาคารพาณิชย์ ณ สิ้นไตรมาสแรกปี 2545 มียอดคงค้าง 161,420.7 ล้านบาท ลดลงจากระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 7.4 จากการโอนสินเชื่อบางส่วนไปบริหารยังส่วนกลางและบริษัทบริหารสินทรัพย์ รวมทั้งธนาคารพาณิชย์ระมัดระวังการให้สินเชื่ออย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ดี ธนาคารพาณิชย์ขยายสินเชื่อบางประเภทเพิ่มขึ้น เช่น สินเชื่อที่อยู่อาศัย และสินเชื่ออุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องเนื่องทางการเกษตร ขณะที่เงินฝากของสาขาธนาคารพาณิชย์ ณ สิ้นไตรมาสที่แรกปี 2545 มียอดคงค้าง 288,814.9 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 5.2 เนื่องจากมีเงินไหลกลับเข้าสู่ระบบหลังพ้นช่วงเทศกาลปีใหม่และตรุษจีน ส่งผลให้อัตราสินเชื่อต่อเงินฝากลดลงจากร้อยละ 63.4 เมื่อระยะเวลาเดียวกันปีก่อน เหลือร้อยละ 55.9 สภาพคล่องของระบบการเงินโดยรวมในไตรมาสแรกปี 2545 ยังอยู่ในเกณฑ์สูง ทำให้ธนาคารพาณิชย์ปรับลดอัตราดอกเบี้ยลงจากไตรมาสก่อน

ส่วนวิชาการ

ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือ

2 พฤษภาคม 2545